

KURJER KRAKOWSKI.

D. 9 marca. 1835.

PONIEDZIAŁEK.

N° 55.

Pismo to kosztuje kwartalnie złp. 5 i wychodzi codziennie (wyjąwszy niedziele i święta uroczyste po południu).

Posłowie stanów węgierskich ogłaszają królem swoim Władysława Warneńczyka r. 1440.

KRAKOW.

Z powodu skonu N. Cesarza Franciszka, Senat Rządzący dla uczczenia pamięci zmarłego Protektora, postanowił na posiedzeniu swoim dnia 6 Marca b. m. iż wszyscy urzędnicy, wojskowi i cywilni, uniwersytet i niższe publiczne Instytuta, *zawdzieją* na cztery tygodnie grubą żałobę, od dnia niniejszej uchwały poczynając. Nabożeństwo żałobne za śp. zmarłego Monarchę odbędzie się w domu 17 b. m. w kościele N. Maryi Panny, na którym wszystkie władze rządowe, Duchowieństwo, Kongregacye i Cechy w właściwym porządku i stroju stosownym do tego obrzędn, znajdując się mają. Wczasy żałoby, zabawy publiczne ustają; teatr zaś przez 3 dni od 7 Marca poczynając i w dzień żałoby zamknięty będzie.

Zawiadomiam niniejszym, iż w dniu 11 b. m. i r. o godzinie tej rano, na Zwierzeńcu, przy Krakowie w pomieszkaniu Proboszcza, odbędzie się licytacya zboża, i siana, do masy śp. *Bernarda Lenartowicza* należących, a to stósownie do polecenia przez trybunał I Inst. na dniu 26 lutego r. b. N. 892 wydanego.

Kraków dnia 6 marca 1835.

Sebestyan Korytowski Notar.

(2r.)

Austria. Febra była przyczyną skonu N. Cesarza Franciszka, który opatrzony SS. Sakramentami rostał się z tym światem. Trudno sobie wyobrazić głęboki smutek, w którym pograżył ten bolesny wypadek, Dwór cały i mieszkańców stolicy. Jego ludy oplakują w Nim nie tylko wzorowego Władcę, ale i prawdziwego ojca wielkiej miljonowej rodziny.

Cesarz Franciszek urodził się we Florencyi 12 Lutego roku 1767 a wstąpił na tron 1 Marca 1792 roku. Cesarzem rzymskim był obrany 7 Lipca i nim ukoronowany 14 Lipca tegoż roku. Cesarzem Austryackim ogłosił się r. 1804, a jako Cesarz Niemiecki złożył koronę w r. 1806. Umarł w 68. r. życia po ukończeniu 43 lat panowania, zostawując państwo tak rozległe i potężne, jakie jeszcze nigdy nie było za Jego przodków, swemu Dostojnemu Następcy i synowi Ferdynandowi pierwszemu, który odziedziczył chlubne przymioty swojego ojca. (D. A.)

Francya. Zmiana ministrów, po dług dzienników paryzkich, niepodpada już najmniejszej wątpliwości. Cała trudność teraz zasadza się na wyborze osób do nowego ministerjum. Król waha się ciągle mię-

dzy marszałkiem Soult. a p Dupin starszym, prezesem izby deputowanych. Dupin pod tym jedynie warunkiem chce przyjąć naczelnictwo w radzie ministrów, jeżeli ta godność będzie rzeczywistą, nie imienną tylko jak dotąd. Żąda on najprzód ułożenia programu, w którym chce rozwiązać pytanie o amnestyą i sprawę Stanów Zjednoczonych Ameryki. Król który w ciągu 4letnich rządów wjęcej mianował ministrów, jak iou z jego poprzedników, zostaje z tego powodu w wielkim kłopotcie. Nie od rzeczy będzie wspomnieć te słowa, które Dupin wyrzekł o obowiązkach ministra: „Sądzę, że jest powinnością obywatela, nieprzyjąć nigdy ministerstwa, skoro wprzód niema rękojmi i wszelkich środków zaradczych do godnego sprawowania tego urzędu. Do tego liczę wolny obiór osób i poprzednią umowę względem sposobu rządzenia: ministerjum jednomyślne, którego prezes z godnością i niepodległe pełni swe obowiązki. Król ma zawsze prawo doglądać kierunku spraw i odrzucać postanowienia ministrów, lecz ministrowie mają niezaprzeczone prawo naradzania się z sobą, aby mogli służyć koronie z godnością i niepodległością. Siedm razy nieprzyjątem ofiarowanego sobie ministerstwa, tysiąc razy bym je odrzucił i wiecześnie je będę odrzucał, skoro powyższe warunki nie będą wypełnione”

Na posiedzeniu izby deputowanych dnia 21. lutego złożono 16 prośb, podpisanych przez 2800 osób o zniesienie prawa skazującego na wygnanie całą rodzinę Bonapartych.

Ameryka północna. Dnia 30 sty-

cznia, gdy prezes Jackson wracał a pogrzebu, jakiś człowiek wymierzył z pistoletu do niego, który niechciał wystrzelić. Towarzysz Jacksona powalił tego człowieka na ziemię, który wydobyl drugi pistolet, lecz i ten spalił. Niewiadomo co spowodowało tego człowieka do cychania na życie Jacksona. — Ujęto go i osadzono w więzieniu, ponieważ niemógł dać żadnej rękojmi za siebie, i w krótkce zostanie pod sąd oddany. (G. P. S.)

Anglia. Na giełdzie londyńskiej papiery nadzwyczajnie spadły. Tę okropnątrwogę przypisują wieściom, iż opozycyja zamysła w adresie na mowę krola odpowiedzieć, że obecni ministrowie stracili zaufanie parlamentu. Jeżeli ta przewodnia się zjści, niezwłocznie nastąpi rozwiązanie parlamentu, co by mogło wzniecić niespokojności po prowincjach. Wielu tak dalece są pewni że parlament na nowo rozwiązany zostanie, iż się już starają o przyszłe obiory. Zresztą nie stanowczo pewnego niemożna wyrzec o przyszłości. W Liwerpolu za odebraniem wiadomości o wyborze Aberkrombego na marszałka sejmu tak wielka radość powstała, że we wszystkie dzwony długi czas bito. Niektóre dzienniki mówią, że Robert Peel chce wezwać do ministerjum lorda Staulej i Grahama, a wyłączyć z niego kilku członków, aby przez tę kapitulacyą z reformistami mógł zatrzymać dłużej władzę. Reformisci pieniądze przez zakłady wygrane, z powodu obioru Aberkrombegoprzeznaczyl na wspieranie interesów swego stronnictwa. Między Anglikami a Chinczykami

przyszło do bitwy, w której wielu ludzi z obu stron legło. Lord Napier umarł w więzieniu. Anglicy upomną się za tę zniewagę. Mimo to, handel nieustaje między dwoma narodami. (G. B. V.)

Turcyja. Wiadomości z Albanii są pocieszające dla Sultana, gdyż powstańcy skłaniają się do uznania jego władzy nad sobą. Sultán wysłał kilka pułków i 3 kompanje artylleryi dla wzmocnienia wojska w Azji stojącego, nie ufa bowiem Paszy Egiptu a szczególnie niepokoi go Ibrahim, którego pobyt jest tajemniczą zasłoną pokryty: gdyż niewie gdzie się ten dzielny wojownik znajduje. Nie podpada najmniejszej wątpliwości, że Melimed Ah o niepodległości ciągle myśli i czeka tylko aby ją mógł bezkarnie ogłosić: to wyjaśnia niedowierzanie i obawę Porty. — Rzecz dziwna i godna uwagi, że jedni w tym samym czasie pochlebiają Sultanowi i grozą Mehmedowi Alemu, gdyby się niepodległym ogłosił, a tajemnie poduszczają go do spełnienia swoich zamiarów. Sultán chce wszystko przekształcić na Europejski sposób: muruje gościnnie, zaprowadza poczty, szkoły i włoską operę w Stambule. Lubi włoski śpiew bardzo, lubo słów nierozumie. Przechadza się publicznie tylko w towarzystwie dwóch osób, czego nie uczynił żaden z następców wielkiego proroka. Wiadomość o wykryciu spisku potwierdza się, ale sprawców jego już ukarano. — Lud Stambułu cieszy się z reform zaprowadzanych przez Sultana, ale stronnicy Jańczarów z niechęcią patrzą na podobne odmiiany: (G. P. S.)

Roscyja. Piszą z Petersburga dnia 14 lutego. „Z powodu za wczesnie rozpoczętych rozpraw w izbie deputowanych nad likwidacyą Rosseyi z Francją, powiedział dziennik *sporów*, iż najlepiej było zkwitować się wzajemnie i Francya przekłaby się swych pretensyi pod tym warunkiem, jeźliby Roscyja toż samo uczyniła, ponieważ Roscyja, gdyby się nawet okazała dłużniczką Francyi, nie chciałaby tego długu wypłacić, w przeciwnym zaś razie żaden minister nieośmieliłby się żądać od izby deputowanych ani szeląga dla zapłacenia go Roscyi jako dziedzicze Polski. — Nie czujemy się powołani roztrzygnąć cile tak nie szlachetny postępek z rzetelnością i honorem Francyi może się zgodzić, sądzymy jednak, że nie przyzwolity domysł jakoby Roscyja niechęcia się uiszczyć z prawnie uznanego długu, uwłacza charakterowi naszego Monarchy i duchowi jego Rządu. Zawarte traktaty, naszym zdaniem, są równie święte i nietykalne jak słowo honoru uczciwego prywatnego człowieka, i stąd wynikające obowiązki powinny być od każdego rządu, który pamięta na swoje godność, we wszelkich stosunkach wiernie dotrzymane i sumiennie wypełnione.“ — Podług wiarogodnych doniesień, do wielkich nadchodzących obrotów wojskowych rossyjsko-pruskich, w okolicy Kalisza i Wrocławia, przybędą następne pułki z Petersburga: „pułk króla Pruskiego“ batalion grenaderjów z pułku następcy tronu pruskiego, batalion grenaderjów z pułku królewicza Karola Pruskiego i dwa bataliony

pięchoty zebrane z wszystkich pułków gwadyi.

Wodne nyski. Kto niema nieprzyjaciół, sam jest wart nie wiele: bo tylko talent obudza zazdrość w innych. Głupota, nieczemność i pedanterya nie znajdują nieprzyjaciół, ale pogardę. Nic nie masz drażniejszego w ludziach jak miłość własna. Pierwsza miłość bywa zwykle poetyczna; każdy kochanek w ówczas pisze wiersze na cześć swej bogini; ale w drugiej, trzeciej i t. d. miłości i prozą nie napisać nie chce. Życie ludzkie jest podobne do diamentu osnowanej ze śmiechu i płaczu. Sądzę, rzekła jedna dama, że lzy które ludzi wyplakali od początku świata do naszych czasów, utworzyłyby większą rzekę niż Wisła. Prawda, odpowie filozof, ale odłączmy od nich lzy wylane dla głupstwa np. przez kochanków, a reszta wyrówna za ledwie małego źródła, zdrową wodę mającemu.

Szczególne zjawisko zajmuje teraz Paryżanów. Frankoni w swoim Cyrku Olimpijskim ma klacz nazwiskiem *biała*, bardzo pojętną, zręczną i cierpliwą. Od niejkiego czasu popisuje się ona wspomnianym cyrku: bije się z swym panem na szpady, walekuje tak pięknie jak Fanny Elster, i strzela z armaty z tak zimną krwią jak stary artylerzysta. Lecz czego się po talentie Frankonięgo nigdy niespodziewano, aby konia mógł nauczyć i co się

zdaje niepodobnem do wiary, jest największa sztuka, którą ta klacz pokazuje: na schody wysokie stóp 20, wchodzi i zstępuje *tyłem*. Frankoni więcej zyska na tej klaczy białej, jak Boieldieu na sławnej operze *biała dama*. (G.B.V.)

DONIESIENIA.

Bartłomiej Hell Tyroleczyk przybędzie tu w końcu miesiąca kwietnia r. b. z byłym rogatem tyrolskim i szwajcarskim, tudzież z Owcami i Trykami hiszpańskimi. Ktoby sobie życzył obstałonek na wyż wspomniane bydło i owce zrobić, uda się do Pana Jana Gayditzty mieszkającego na Kazimierzu przy moście Podgórskim pod N. 179.

Doniesienie Teatralne. Gdy uchwała Senatu Rządzącego z d. 6 b. m. z przyczyny skonu N. Cesarza Franciszka, wszelkie widowiska zamkniętymi zostały, z tego powodu Entrepryza Teatru Narodowego ma honor zawiadomić Szanowną publiczność, iż zapowiedziana na dzień 8 to jest na Niedzielę sztuka pod tytułem: *Magnetyzm serca* odkłada się na Wtorek, to jest na d. 10 marca r. 1835.

Przybyli do Krakowa. Walewski Ignacy, Lewartowski Henryk Por. Ces. Austr. Herm Karol z Galicyi-Kremkij ob. Byszewski J. ob. z Polski.

Opuścili Kraków. Konopka Emilja, Zlabinger Jan Urzęd. do Galicyi

Dziś rano stopni zimna o